

Minnesanteckningar

Datum
2021-04-20

Postadress
Box 4030
171 04 Solna

Besöksadress
Solna strandväg 132B
171 54 Solna

Telefon
010-470 03 00

Org nr
202100-6487

www.uhr.se

Utkast Minnesanteckningar

Forum för internationalisering, 2021-03-25

Deltagare:

Henrik Strömberg Croné, CSN
Alexandra Swenning, CSN
Alexander Bornevall, Justitiedepartementet
Markus Filipsson, Migrationsverket
David Lindstrand, Migrationsverket
Lena Bruce, Näringsdepartementet
Mikaela Åhlén, SFS
Monika Wirkkala, SI
Veronica Melander, Sida
Hans Pohl, Stint
Ylva Fältholm, SUHF/Högskolan i Gävle
Marita Hilliges, SUHF
Agneta Marell, SUHF/Jönköping University
Cilla Häggkvist, SUHF/Uppsala universitet
Anders Ahlstrand, UHR
Madelen Charyszczak, UHR
Daniel Edquist, UHR
Tuula Kuosmanen, UHR
Andreas Sandberg, UHR
Ulf Hedbjörk, UKÄ
Anna Lundh, UKÄ
Jonas Brynhildsen, Utbildningsdepartementet
Åsa M Karlsson, Utbildningsdepartementet

Gäster:

Felix Karlsson, Swedish International Students and Alumni, SISA
Adrian Stymne, Swedish International Students and Alumni, SISA
Per Rosenblad, UHR
Johan Lindell, Vetenskapsrådet
Karin Aase, Vinnova
Joakim Appelquist, Vinnova
Karin Rydén, Vinnova

Inledning, presentationsrunda

Tuula hälsar välkommen. Hon inleder med att säga att hon är tvungen att avvika från mötet mellan kl. 13 och kommer åter runt 14.30. Hon berättar även att det nyligen meddelats att Eino Örnfeldt kommer att bli ny generaldirektör för UHR. Han tillträder den 3 maj.

Mötet inleds med en snabb presentationsrunda. Två nya representanter i Forum: Madelen Charysczak (UHR) och Mikaela Åhlén (SFS). På mötet deltar även flera gäster.

Brexit och Storbritanniens utträde ur Erasmus+ Inledning, statistik, UHR:s uppdrag och frågor

Per Rosenblad, UHR

Per inleder med att gå tillbaka till när Storbritannien beslutade att lämna EU. UHR fick då ett uppdrag att undersöka de möjliga konsekvenserna. I det skedet var fortfarande mycket oklart, således var det svårt att fastslå något med säkerhet och det var heller inte klart att Storbritannien skulle lämna Erasmus+ programmet. Det något överraskande beskedet kom i årsskiftet, 2020/2021. Även om det var överraskande var det en följdriktig konsekvens av Storbritanniens beslut att bryta sig loss från EU. Beskedet har fått blandade reaktioner i Storbritannien och särskilt inom högskolesektorn har det framförts en del oro. Beslutet påverkar både utresande och inkommande studenter till och från Sverige.

Per fortsätter med att redogöra för UHR:s uppdrag att följa upp och analysera vilka konsekvenser som uppstår för svenska studenters möjligheter att studera i Storbritannien och övriga konsekvenser för det svenska deltagandet i internationellt utbildningssamarbete och mobilitet med anledning av att Storbritannien lämnar Erasmusprogrammet. Uppdraget ska delredovisas till Utbildningsdepartementet senast den 15 september 2021 och slutredovisas senast den 15 mars 2022. Det är ett brett uppdrag och rör konsekvenserna för hela utbildningssektorn, inte bara högre utbildning.

Per redovisar statistik över studentflödena mellan Sverige och Storbritannien (se ppt). När det gäller utresande studenter från Sverige ligger Storbritannien i topp tillsammans med USA som den populäraste studiedestinationen med ca 17 procent av det totala antalet utresande studenter. En majoritet av de svenska studenterna som studerar i Storbritannien gör det som freemovers, dvs. utanför lärosätens utbytesavtal.

Erasmus+ programmet rör inte bara studenter. Inom programmet finns även utbyten för lärare och övrig personal på lärosäten samt olika typer av samarbetsprojekt. Det pågår exempelvis 40 – 50 strategiska partnerskap där svenska och brittiska partners ingår. Dessutom rör Erasmus+ alla utbildningsformer; grund- och gymnasieskola, yrkesutbildning och vuxenutbildning.

UHR planerar inom ramen för uppdraget också att titta på Turingprogrammet som Storbritannien har inrättat som ersättning för Erasmus+. En programguide för programmet har nyligen publicerats och många informationsaktiviteter görs. Turingprogrammet har vissa likheter med Erasmus+ men också stora skillnader. Programmet finansierar endast utresande studenter från Storbritannien, inga inkommande. Programmet omfattar inte heller lärare eller personal och inte heller terminsavgifter. Turing programmet har ett globalt fokus dvs. det finansierar utresande studenter till universitet och högskolor i hela världen, inte endast till EU.

I rättvisans namn påpekar Per att även Erasmus+ programmet har ett visst globalt fokus. Det finns flera aktiviteter som möjliggör utbyten och samarbeten utanför EU. En möjlighet som också har utökats den senaste tiden.

Möjligheten till samarbete och utbyte med Storbritannien upphör inte omedelbart men inga nya samarbeten är möjliga. De nuvarande kontrakten om samarbeten kan fullföljas. Då kontrakten kan vara upp till tre år innebär det att utbyten i vissa fall kan pågå till åtminstone 2023. Vissa kontrakt har också förlängts på grund av pandemin. I den nya programperioden för Erasmus+ (2021 – 2027) finns det även fortsättningsvis vissa möjligheter att delta i samarbeten med UK. En viss summa av beviljade medel kan användas för samarbeten och utbyten med länder utanför Erasmus+ programmet, tex med Storbritannien.

Efter Pers presentation tog en runda vid där forumrepresentanterna redogör för vilka konsekvenser de ser för den egna organisationen med anledning av brexit och utträdet ur Erasmus+ och hur det påverkar planerna för framtiden.

Migrationsverket:

Brexit har i sig fått konsekvenser för verksamheten då det tillkommit en helt ny ärendekategori. En brittisk medborgare och dennes familjemedlemmar som omfattas av bestämmelserna i utträdesavtalet mellan EU och Storbritannien kan efter ansökan beviljas uppehållsstatus (US). För att kunna beviljas uppehållsstatus krävs som huvudregel att personen är brittisk medborgare eller familjemedlem till en brittisk medborgare och har vistats i Sverige innan den 31 december 2020 och fortsätter göra det. Personen måste även uppfylla villkoren för uppehållsrätt vid både övergångsperiodens slut och vid beslutstillfället. Kraven för uppehållsrätt är samma krav som för en EES-medborgare, dvs tex arbetstagare/student etc. En stor skillnad från uppehållsrätten är dock att de brittiska medborgarna och deras familjemedlemmar måste ansöka om uppehållsstatus för att legalisera sin fortsatta vistelse och det måste göras inom en viss tid, som huvudregeln innan den 30 september 2021. Precis som för en EES-medborgare kan en brittisk medborgare och familj beviljas permanent uppehållsstatus (PUS) efter fem års vistelse i Sverige. I dessa fem år kan man räkna in tid både med uppehållsrätt innan brexit och tid med uppehållsstatus efter brexit. En person som redan har permanent uppehållsrätt beviljas permanent uppehållsstatus direkt. En person med uppehållsstatus behöver inte uppehålls- eller arbetstillstånd (UAT) i Sverige men det finns inget hinder att en person har både uppehållsstatus och uppehållstillstånd (UT) samtidigt eftersom de är två olika rättsfigurer.

De brittiska medborgare som inte omfattas av utträdesavtalet, tex för att de flyttade till Sverige efter den 1 jan 2021, ses som en "vanliga" tredjelandsmedborgare och behöver ansöka om uppehålls- och arbetstillstånd om de vill vistas och arbeta i Sverige. Förmodligen kommer mellan 17-22 000 ansökningar att komma in. Idag kommer cirka 200 i veckan. Det går att ansöka digitalt vilket gör hanteringen smidig.

Fråga från CSN: Innebär den nya "uppehållsstatusen" som britterna och deras familj kan få några fördelar för brittiska medborgare jämfört med ett vanligt uppehållstillstånd? Kan en tid med uppehållsstatus ligga till grund för ett permanent uppehållstillstånd (PUT)? Om ja, efter hur lång tid?

Uppehållsstatus motsvarar i stort de rättigheter och skyldigheter som en EES-medborgare med uppehållsrätt har. Precis som uppehållsrätt har även uppehållsstatus vissa fördelar jämfört med ett uppehållstillstånd. T.ex. omfattas en person med uppehållsstatus precis som en EU-medborgare av det utökade skyddet mot utvisning (krävs att personen utgör hot mot allmän ordning och säkerhet). Vidare kommer en familjemedlem till en brittisk medborgare med uppehållsstatus som regeln kunna omfattas av det mer generösa förfarandet vid en viseringsansökan. Uppehållsstatus upphör inte heller att gälla på samma sätt som ett uppehållstillstånd. Uppehållsstatus upphör först om individen är utanför Sverige en alltför lång period eller om individen utvisas. Precis som en EES-medborgare kan även en brittisk medborgare byta "grund" för US, dvs personen kan växla mellan att vara tex student till arbetstagare eller egen företagare, utan att behöva söka nytt tillstånd.

Uppehållsstatus är en ny rättsfigur och skiljer sig från ett nationellt uppehållstillstånd. Det finns därför inga hinder att en person har både US och UAT. Men tid med US kan inte ligga till grund för PUT, såtillvida personen inte också haft UT. En person med US kan däremot beviljas PUS efter fem års. En person med US är också undantagen kravet från permanent uppehållstillstånd (PUT) för att kunna beviljas svenskt medborgarskap.

CSN:

Henrik Strömberg Croné och Alexandra Swenning redogör för hur studerandes rätt till studiestöd i Storbritannien påverkas. En studerande som påbörjar studier med studiestöd i Storbritannien före den 1 januari 2021, har fortsatt rätt till studiestöd i Storbritannien så länge hen uppfyller övriga villkor för rätt till studiestöd. Efter den 31 december 2020 prövas för rätt till studiestöd utifrån att Storbritannien är ett land utanför EU/EES och Schweiz.

Brexit påverkar rätten till studiestöd i två delar. Rätten till studiestöd skiljer sig beroende på om:

1. den studerande ska studera inom eller utanför EU/EES och Schweiz
2. den studerande är EU/EES-medborgare och medborgare i Schweiz eller familjemedlem till sådan, eller inte.

1. Villkor som är olika för studier inom/utom EU/EES och Schweiz

- Studiemedel för studier som pågår mindre än 13 veckor (minst 3 veckor)
- Studiemedel för deltidsstudier
- Studiemedel för distansstudier
- Studiemedel för studier i annat språk än engelska på GY-nivå
- Krav på att GY-studier inte med lika stor fördel kan bedrivas i Sverige
- Krav på tidigare bosättning i Sverige
- Rätt till det högre bidraget
- Rätt till tilläggsån
- Rätt till merkostnadslån för resor, dubbel bosättning, övernattning vid distansstudier och pendlingsresor

2. Det är lättare för EU/EES-medborgare och deras familjemedlemmar att få rätt till studiestöd i Sverige än för övriga utländska medborgare. Regelverket för utländska medborgares rätt till studiestöd är mycket omfattande, men i huvudsak innebär utträdesavtalet mer långtgående rättigheter för de brittiska medborgare och deras familjemedlemmar som på något sätt omfattas av avtalet.

En brittisk medborgare kommer fortsättningsvis betraktas som EU-medborgare om hen:

- före den 1 januari 2021 uppfyllde något av villkoren för rätt till svenskt studiestöd utifrån Storbritanniens tidigare medlemskap i EU.
Gäller även för familjemedlemmar till brittiska medborgare.
Gäller även om personen påbörjar sina studier efter den 31 december 2020.

Stipendiemedel kan påverka nivåerna på studiemedlen. Erasmusstipendier påverkar inte men om Storbritannien skulle ge stipendier som motsvarar studiestöd skulle det påverka studiemedel. Det finns en del ärenden angående de stipendier som Schweiz ger för utbyte.

Regeringskansliet:

UD samordnar arbetet på Regeringskansliet rörande den framtida relationen till Storbritannien. Det är en angelägen fråga. Jonas Brynhildsen, Utbildningsdepartementet, berättar att de har varit i kontakt med brittiska ambassaden för att diskutera Turing-programmet. Åsa Karlsson framhåller att det är viktigt att lyssna in.

SFS:

Mikaela Åhlén redogör för att det ur SFS:s perspektiv är viktigt att det ska finnas möjlighet till utbytesmöjligheter med Storbritannien även i framtiden. Tydlig information till studenter är viktig. Nu är det mycket oklart vad som gäller med olika övergångsregler mm. Eftersom intresset bland svenska studenter att åka till Storbritannien är så pass högt är detta en angelägen fråga. Exempelvis är studiemedelsfrågan viktig.

Sida:

Veronica Melander berättar att brexit framförallt påverkar biståndssamarbetet på EU-nivån. Policydiskussionen inom EU kan påverkas. Sverige och Storbritannien kanske inte alltid har haft samma åsikter men tänker ganska lika när det gäller att stödja forskning i utvecklingsländer. Sida samarbetar med många biståndsorganisationer så samarbetet med Storbritannien utanför EU kommer att fortgå som vanligt.

Stint:

Hans Pohl menar att brexit inte får någon större påverkan på Stint:s arbete då Stint mest finansierar samarbeten utanför EU. Eftersom Storbritannien kommer att vara kvar i EU-s forskningsprogram Horisont Europa är förutsättningarna för den delen av Stint:s programverksamhet oförändrad. När det gäller programmen som riktar sig till utbildning har Stint inte fattas beslut om det blir någon förändring till följd av brexit. Nästa ansökningsomgång är i höst.

SI:

För SI:s del påverkas främst informationsverksamheten. Monika Wirkkala berättar att informationen på studyinsweden.se har uppdaterats så att briter hamnar rätt. Annars ingen större förändring. Huruvida svenska lärosäten kommer att rikta sig speciellt mot brittiska studenter är oklart. SI har inte hört att lärosäten kommer att köra rekryteringskampanjer fokuserade på att rekrytera brittiska studenter.

UKÄ:

Anna Lundh inleder och säger att det ska bli intressant att se mobilitetsstatistiken efter utträdet. UKÄ:s årsrapport lanseras i juni. Mobiliteten bland doktorander kan påverkas. UKÄ:s statistik tittar på om de som har tagit examen har varit utomlands.

Bland forskarstuderande åkte 10 % till Storbritannien vilket gör det till det populäraste landet.

Ulf Hedbjörk lägger till att utvärderingsaktiviteterna och den juridiska tillsynen inte förväntas få någon direkt påverkan. Möjligen kommer det att bli fler frågor om studieavgifterna framöver. Tillgodoräknande ska bevakas för att se om det blir förändringar. Kvalitetssäkringsarbetet i Europa bedrivs inom ramen för Bolognaprocessen, dvs. utanför EU och brexit bör inte påverka det. UKÄ ingår i en del kvalitetssäkringsprojekt som rör universitetsallianserna inom European University. Det arbetet kan eventuellt påverkas.

UHR:

Andreas Sandberg berättar att UHR:s antagningsverksamhet inte direkt påverkas förutom att det tillkommit en del handläggningstekniska utmaningar.

Vinnova:

Karin Rydén framhåller att de förlorat en like-minded i EU så givetvis kommer brexit att påverka men eftersom Storbritannien kvarstår i Horisont Europa och i mobilitetsprogrammet Marie-Curie så är påverkan troligen begränsad. Internationella samordningsfunktionen och EU-samordningskansliet som Vinnova är värd för har haft en workshop om konsekvenserna av brexit.

SUHF:

Agneta Marell inleder med att säga att det är svårt att sammanfatta en uppfattning för hela sektorn. Dock kommer brexit att ha stor påverkan framförallt på lång sikt när övergångsreglerna inte längre gäller. Utmaningarna ser olika ut beroende på lärosäten och inom vilka områden och vilka nätverk man är med i. Hur många avtal kommer man att kunna etablera med brittiska lärosäten är en fråga. Naturligtvis kommer utträdet ur Erasmus+ påverka antalet utresande studenter. Det har varit obalans i utbytet med Storbritannien med betydligt fler utresande än inresande studenter.

Cilla Häggkvist framhåller aspekter om mobilitetsflöden. Vart kommer de EU-studenter som tidigare har åkt till Storbritannien för att läsa en hel utbildning och som nu signalerar att det kommer att bli för dyrt ta vägen? Internationella undersökningar om studentflödena visar att Nederländerna och Tyskland ses som framtida stora mottagarländer men att även Sverige ligger ganska bra till. Kanske kommer brexit därför påverka hur många som kommer till Sverige. En annan fråga är hur Storbritannien kommer agera för att attrahera studenter utanför EU där vi gemensamt tidigare har agerat. Kommer det att uppstå konkurrens?

De stora konsekvenserna kommer att visa sig på lång sikt. Man behöver göra upp mer på detaljnivå. Saker som tidigare har löst sig inom ramen för EU-samarbetet. Det kommer att dyka upp en del oväntade problem och utmaningar som man kommer att behöva lösa vartefter.

En allt tightare koppling mellan utbildning och forskning inom EU, mellan European Research Area (ERA) och European Education Area (EEA), kommer att innebära att forskningssamarbetet kan påverkas trots att Storbritannien kvarstår i Horisont Europa.

På frågan om hur man gör med utbytesavtal svarar Cilla att man förlänger de avtal som finns för att sedan reglera på annat sätt efter övergångsperioden.

Brexit och Storbritanniens utträde ur Erasmus+ programmet har inte renderat några stora diskussioner i expertgrupperna för Internationalisering eller studieadministrativa frågor. Men en separat arbetsgrupp för att följa ERA och EEA har bildats.

I andra länder planerar man att efter pandemin satsa medel ur EU:s räddningsfond på forskning. Liknande signaler har inte kommit från Sverige.

Slutligen ber Per (UHR) att få tacka för synpunkterna från sektorn. Det är viktigt att få in synpunkter brett så att UHR inte missar något i arbetet med att utreda konsekvenserna av brexit och Storbritanniens utträde ur Erasmus. Per tar gärna fortlöpande emot synpunkter och kommentarer eller eventuella svårigheter och frågeställningar (per.rosenblad@uhr.se).

Rapport: Hur får vi ut var fjärde svensk student på utlandsstudier?

Adrian Stymne, Ordförande Swedish International Students and Alumni (SISA)

Adrian inleder med att berätta att upprinnelsen till rapporten kom från en fråga Cecilia Malmström ställde i ett samtal; Varför studerar så få svenskar i Erasmusprogrammet? Som bekant har EU ett mål om att 20 procent ska ha en utlanderfarenhet inom sin examen. Och internationaliseringsutredningen föreslår ett ännu högre mål om att 25 procent ska ha en utlandserfarenhet i sin examen. Statistiken från UKÄ visar att ca 14 procent av de svenska studenterna har en utlandserfarenhet och kurvan är platt. Det har inte hänt något positivt de senaste åren. Andelen studenter i Finland och Tyskland är betydligt högre, 24 respektive 33 procent. Men den generella statistiken berättar inte hela historien. Vissa lärosäten har lyckats bra med att skicka ut studenter. De har jobbat strategiskt för att uppnå det.

Vad har de gjort och vad kan andra lära sig av dem? Intervjuerna finns i rapporten men sammanfattningsvis framhålls framförallt tre framgångsfaktorer i rapporten:

- Tydlig strategi med hög målsättning – central idé och riktning viktigt och detta kan leda till de två följande punkterna.
- Mobilitetsfönster i alla program
- Bygg samarbeten och nätverk

Slutsatserna matchar i mångt och mycket internationaliseringsutredningens förslag och rekommendationer.

Adrian uppmanar till att fråga studenterna vad de vill och vilka barriärerna är. Samarbeten mellan lärosätena och studentkårer kan leda till att få nya insikter som kan leda till åtgärder. En svårighet som kanske inte är uppenbar utan att ta in studentperspektivet är hindret att kunna hyra ut studentlägenheten i andra hand.

Adrian avslutar redogörelsen av rapporten med uppmaningen till all att genomföra internationaliseringsutredningen i sin helhet.

Avslutningsvis berättar Adrian lite om SISA och Svenskar i världen (SVIV). SISA har tidigare mest arbetat med freemovers men har börjat titta mer på utbyten. För både SISA och SVIV är frågan om cirkulär migration viktigt.

Några utmaningar som SISA har uppmärksammat är:

- Validering: Hur kan lärosäten bli flexibla för att göra det möjligt för utlandsstudenter att fortsätta studierna i Sverige? Det finns exempel på

studenter med utländsk grundutbildning som inte kommer in på Master i Sverige p.g.a. de har en C-uppsats som omfattar för få poäng.

- Praktikplatser: hur kan flexibla, finansierade vägar skapas så att även svenskar som studerar utomlands kan få praktikplatser på exempelvis svenska myndigheter?
- Hur få ungdomar med bakgrund från andra länder att delta i högre utsträckning i utbyten?

SISA menar att internationella utbyten och samarbeten måste börja tidigt. De har även inlett ett samarbete med Global Village för att främja att även underrepresenterade grupper ska delta i utbyten. Adrian avslutar med ett öppet erbjudande till samarbete.

Henrik (CSN) ber att få ett förtydligande av finansieringsproblemet rörande praktikplatser. Adrian svarar att det finns exempel på praktik utomlands som bedrivs på deltid vilket påverkar möjligheten att få studiemedel. Ett annat exempel är att inom vissa utländska utbildningar förväntas man praktisera under sommarledigheten utan att det officiellt är en del av utbildningen vilket även det påverkar möjligheten att få studiemedel.

Lena Bruce (Näringsdepartementet) lyfter att man eventuellt kan några av samarbetainnovations- och forskningskontoren undersöker med Sverige-vännerna om utökade Alumnätverk med "Sverige-vänner" i olika länder för att hjälpa studenter och unga forskare att ta sig över tröskeln och delta i utbyten.

Tuula (UHR): Påminner om rapporten som UHR och CSN släppte förra året som pekar på snedrekrytering i utlandsstudier och att det nya Erasmus+ programmet ytterligare fokuserar på att vara inkluderande. Kanske kan det vara ett bra förslag att ta kontakt på Global Village. Anders (UHR) tillägger att studenter med utländsk härkomst gärna åker som freemovers men att de är underrepresenterade i utbytesprogram.

Daniel (UHR) tillägger i chatten att UHR just nu arbetar med en rapport om hur lärosäten arbetar med inkludering/breddat deltagande i mobilitet bland studenter samt att det nya Erasmus+ programmet kommer att erbjuda en del nya möjligheter som förhoppningsvis kan underlätta för fler studenter att ta steget till utlandsstudier. Detta är t.ex. blandade fysiska/digitala mobiliteter och även ökade möjligheter till skolutbyten på gymnasiet vilket förhoppningsvis kan få fler att våga ta steget även till längre mobiliteter under sina högskolestudier.

När det gäller validering och möjligheten att tillgodoräkna sig delar av utbildningar lyfter Ulf (UKÄ) de eventuella fördelar den växande uppmärksamheten i Europa av mikromeriter, s.k. micro-credentials. Diskussioner förs på europeisk nivå om hur man kan ordna ett erkännande av dessa i samlad form. Ulf hänvisar i chatten till:

https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area/a-european-approach-to-micro-credentials_sv

I en kommentar till frågan om behörighet till avancerad nivå med ett examensarbete på grundnivå med för få poäng menar Cilla (UU) att det ser olika ut på olika program vilka krav som ställs. Det är lärosäten beslutar om vilken behörighet man måste ha för att klara en utbildning. Det kan bli en fråga om validering annars om studenten har något mer som kan valideras. Hon medger att det ibland kan finnas en tendens att titta för mycket på detaljerna och mindre på helheterna. Adrian påpekar att lärosäten i Storbritannien och USA verkar titta mer på helheten och därmed är mer flexibla och exemplifierar det med ett personligt exempel.

Plattform för internationalisering

Anders Ahlstrand (UHR) inleder med att redogöra för förslaget i Forskningspropositionen om att inrätta en plattform för internationalisering. I forskningspropositionen finns en budget på 3 miljoner kronor årligen för de kommande tre åren (2022-2024).

UHR har nu fått i uppdrag att tillsammans med Vetenskapsrådet och Vinnova vidareutveckla förslaget om en plattform för internationalisering som Internationaliseringsutredningen lämnade i betänkandet Ökad attraktionskraft för kunskapsnationen Sverige (SOU 2018:78). Syftet är att möjliggöra en stabil och långsiktig struktur för samordning av frågor som påverkar internationalisering inom högre utbildning, forskning och innovation. Uppdraget ska genomföras i nära dialog med universitet och högskolor samt andra berörda myndigheter och aktörer. UHR ska redovisa uppdraget senast den 15 oktober 2021.

Anders presenterar sedan det ursprungliga förslaget i internationaliseringsutredningens betänkande med fokus på den organisationsform och de huvudsakliga områden med behov av samordning som föreslogs. Anders påminner också om tidigare diskussioner som skett i Forum för internationalisering med anledning av internationaliseringsutredningen. Forum har även gjort en genomlysning av vilka av rekommendationerna och förslagen som Forummedlemmar redan har gjort eller prioriterat och en inventering av vilka olika samarbetsorgan och informella samarbetsytor som finns.

Vetenskapsrådet (VR) och Vinnova får sedan en möjlighet att inleda diskussionen med att reflektera kring uppdraget. Johan Lindell (Vetenskapsrådet), konstaterar att det är intressant att detta uppdrag kommer nu. Betänkandet var ganska detaljerat och har remissbehandlats. Nu har vi fått uppdraget att vidareutveckla förslaget. Vad är det specifikt som behöver utvecklas? Kanske behöver vi ha en dialog med Regeringskansliet om vad som behöver vidareutvecklas? VR ställde sig positivt till utredningen. Bra med plattformen för att det skapar en arena för ytterligare samverkan. Bra om vi kan få med SI för att få in främjande delen. Vi måste också vara måna om att inte tappa det arbetet som gjorts i bland annat Intsam och EUsam. Det handlar om att ta tillvara och utveckla. VR har inte köpt allting i utredningen och ser fram emot att fortsätta arbeta med detta.

Joakim Appelquist (Vinnova) – delar mycket av det Johan har sagt. Plattformförslaget var relevant då och är det också nu. Systemet har dock utvecklats en del sedan förslaget lades. Exempelvis har Intsam utvecklats en hel del sedan dess. Vinnova har också startat International innovation initiative, en samverkansmodell där aktörer från ett 15-tal lärosäten, näringsliv, teknikföretag och myndigheter jobbar tillsammans med bilden av Sverige som kunskapsnation och innovationsnation för att öppna dörrar för samarbeten i andra länder. Frågor att ställa sig är därför:

- vilken roll plattformen kan ha i relation till andra nätverk?
- Plattformen måste också hitta rätt balans mellan vad myndigheter kan göra i relation till universitet och högskolor.
- Sedan har vi EU-frågorna – i vilken utsträckning ska dessa beröras då Regeringskansliet har en stark roll i EU-frågor.

Ytterligare frågor är vilka som är mottagarna exempelvis kring omvärldsbevakning. Kommunikationsplattform – här bör SI involveras. Viktigt att komma fram till vad plattformen ska göra, men minst lika viktigt att bestämma vad plattformen inte ska göra. Exekutiv makt är något att ta till vara, samverkansforum har vi ju redan.

Karin (Vinnova) håller med om att det kan ha hänt en del sedan utredningen presenterades. Därför bra att det står vidareutveckla förslagen. Bra att börja med vad plattformen ska fokusera på och åstadkomma och inte hur styrgruppen ska vara formad.

Efter dessa inledande synpunkter från Vetenskapsrådet och Vinnova fick övriga myndigheter och organisationer närvarande på mötet delge sina synpunkter vad gäller plattformens fokus.

CSN: Utresande mobilitet bör tas mer i beaktande än vad som gjordes i internationaliseringsutredningen. Utresandeperspektivet bör vara med i plattformens fokus.

Migrationsverket: Har inte några specifika åsikter just nu men återkommer gärna senare.

Regeringskansliet: Eftersom Regeringskansliet har gett uppdraget kan det inte kommentera det ytterligare. En reflektion som Lena Bruce gör är dock att Innovationskontoren kan stärkas av plattformen i och med ökad samverkan.

SFS: Mikaela understryker vikten av att studentperspektivet finns med och representeras på ett tydligt sätt.

Sida: Veronika vill gärna se en koppling till Agenda 2030 i Sverige och globalt. Det är en vinkling som ligger i Sidas inriktning. Koppling mellan forskning, Agenda 2030 och samverkan med det omgivande samhället. För Sidas del är det intressant att vara med i Forum och vill behålla en viss kontakt till plattformen. Kanske kan det finnas intresse för en arbetsgrupp för utvecklingsforskning? Sida stödjer framförallt forskning i låginkomstländer men också globalt med att forskning från låginkomstländer ska synliggöras och inkluderas i forskarsamhället. Där kan det finnas en intressant koppling för Sida och plattformen. Kommittén för utvecklingsforskning som finns hos VR är en bra kontaktyta för det.

Stint: Plattformen är en betydlig breddning i jämförelse med Forum för internationalisering i o.m. att forskning och innovation kommer med, vilket är vettigt. I vilken mån instituten är representerade? Hans påpekar att EU-samarbetet är ganska välorganiserat redan men samarbetet med lite "svårare" länder kan behöva få ytterligare fokus.

SUHF: Ylva Fältholm ger några personliga reflektioner – Vilka problem ska plattformen lösa? Skapar vi något som bara blir en sidovagn som inte löser något. När det gäller utresande studenter är det många lärosäten som har en liten andel utresande studenter. Detta hänger sannolikt ihop med vilka utbildningar vi har. I vilken mån ska praktiska frågor tas upp i plattformen? Vi bör bygga på det vi redan har.

Agneta menar att utifrån expertgruppen för internationaliserings synvinkel bör vi inte bygga parallella strukturer. Hur ska lärosätenas olika perspektivet komma in i förberedelsen? Viktigt att lärosätena involveras. Expertgruppen för internationalisering, övriga relevanta arbets- och expertgrupper samt SUHF:s kansli är bra ingångar till sektorn.

Cilla skickar med via chatten det föreslagna antalet lärosätesrepresentanter är litet och undrar vad det betyder att plattformen får exekutiv makt i och med att lärosätena är självständiga myndigheter.

Svenska institutet: Monika håller med om att frågan om hur lärosätena ska vara representerade är viktig. Främjandeperspektivet (Sverige som kunskapsnation) är viktig och samordning av den funktionen. Ser fram emot att det kanske blir en tydligare strategi nationellt i detta. Vi har mycket fokus på att attrahera för fler strategiska samarbeten för Sverige. Jobbar redan idag med forskningsrådet i Korea och en del lärosäten för att sy ihop samarbete med industri och näringsliv i innovation och forskningslandskapet. Är på gång att skapa en liknande plattform i Washington.

UKÄ: Anna inleder med att säga att de inte riktigt har berett frågan internt. Viktigt att lärosätenas behov får styra inriktningen i plattformens inriktning. UKÄ har inte emot att ta ett steg tillbaka från den centrala roll som UKÄ hade tilldelats i internationaliseringsutredningens förslag. Tar gärna emot idéer att reagera på.

Ulf lägger till att uppdraget om plattform är ett smalare förslag än internationaliseringsutredningens förslag. UKÄ har tagit större kliv in i internationalisering sedan dess betänkanden. UKÄ har återinträtt i ENQA och har gått med i EQAR. Det gör UKÄ förberett för att ta sig an kvalitetssäkringsfrågor utomlands. Det ökade ansvaret för kvalitetsutvärdering av forskarutbildning är också något som kan koppla UKÄ till plattformens arbete.

Andreas (UHR) föreslår (i chatten) en enkät till berörda myndigheter för att få in lite mer officiella svar.

Johan (VR) anser att vi kan tänka ganska fritt utifrån det som föreslogs i internationaliseringsutredningen. Viktigt att ha fokus på lärosätenas behov. Det är ju på lärosätena internationaliseringen händer.

Tuula (UHR) föreslår att vi kan ha ett extrainsatt möte i september för att gå igenom ett utkast till förslag till plattform.

Återrapportering från migrationsgruppen

Markus Filipsson, Migrationsverket redogör för arbetet. Gruppen jobbar med hinder för forskare och studerande. Utgår från en prioriteringslista. I dagsläget: kravet på heltidsstudier och intyg om sjukförsäkring.

Gruppen har utarbetat en matris för vad som gäller för olika statusbyten. Den ska läggas ut på Migrationsverket webbplats. Gruppen har uppdaterat informationen om utbyten. Checklista har upprättats för mobilitetsstudier; både gällande de som har fått UT för studier och för dem som har ett UT i annat EU-land som bara behöver rapportera att de kommer till SE. Nästa steg gå igenom och uppdaterade olika profilmallarna för uppehållstillstånd.

Markus slår ett slag för Migrationsverkets webbplats där det finns en speciell ingång för utbildningsanordnare <https://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/Anordnare-av-hogre-utbildning.html> . Där finns bland annat mallar som har visat sig fungera väl. Det går också att prenumerera på nyheter från Migrationsverket. Det finns ett speciellt RSS-flöde för anordnare av högre utbildning som gör det möjligt att få reda på när uppdateringar görs på webbplatsen <https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Pressrum/Nyhetsarkiv/Prenumerera-pa-nyheter.html>

Tuula föreslår att vi på nästa möte kan ta en titt på webbplatsen och göra en grundligare genomgång av migrationsgruppens arbete.

Övriga frågor & nästa möte

Inga övriga frågor. Nästa möte i Forum är torsdagen den 21/10, 12.30 - 16.00. Förhoppningsvis på plats i Solna annars via länk.

Avslutning

Tuula tackar alla för aktivt deltagarna och avslutar mötet.